

**Tilråkning om vern av
Rupefjell og Selslinatten naturreservat
i Notodden og Kongsberg kommuner**

Skogen vest på Tyssjøhamrane har forekomster av gadd med gamle brennspor. Foto: Sigve Reiso

Fylkesmannen i Vestfold og Telemark

Mars 2020

INNHOOLD

1. Forslag	3
2. Hjemmelsgrunnlag	3
3. Verneverdier	4
4. Andre interesser	4
5. Trusler mot verneverdiene	4
6. Saksbehandling	5
7. Viktige endringer under behandlingen av verneplanen	6
8. Forvaltning, økonomiske og administrative konsekvenser.	6
9. Lokal og sentral høring	6
9.2 Generelle merknader til forskriftene ved lokal og sentral høring	7
9.3 Fylkesmannens kommentarer og tilrådninger til de generelle merknadene	7
9.4 Merknader til det foreslåtte området	7
9.5 Fylkesmannens kommentarer og tilrådninger til det foreslåtte området	15

Vedlegg:

1. Forslag til forskrift for Rupefjell og Selslinatten naturreservat	18
--	----

1. Forslag

Fylkesmannen legger med dette fram forslag om vern i medhold av naturmangfoldloven på privat grunn i Notodden kommune i Vestfold og Telemark fylke og Kongsberg kommune i Viken fylke. Tiltrådningen omfatter vern av et nytt naturreservat. Forslaget til vern er basert på ordningen med frivillig vern av skog.

Området som foreslås vernet er:

Navn	Gnr./bnr.	Kommune	Areal i daa	Verneverdi
Rupefjell og Selslinatten naturreservat	89/6, 95/1, 96/1, 96/2, 96/3	Notodden	16 026	Regional (**)
	144/1	Kongsberg		

2. Hjemmelsgrunnlag

Området foreslås vernet som naturreservat i medhold av lov av 19. juni 2009 nr.100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven). I loven er det gitt hjemmel for opprettelse av ulike vernekategorier i §§ 35 til 39. Generelle mål for områdevern følger av naturmangfoldlovens § 33. Formålet med det enkelte verneområdet må imidlertid beskrives konkret og knyttes opp mot vilkårene som gjelder for den enkelte vernekategori i §§ 36 og 37. Naturreservat er det strengeste vernet etter naturmangfoldloven.

Vedtak om opprettelse av naturreservater treffes av Kongen i statsråd etter naturmangfoldlovens § 37, som lyder slik:

- ” Som naturreservat kan vernes områder som*
- a) inneholder truet, sjelden eller sårbar natur,*
 - b) representerer en bestemt type natur,*
 - c) på annen måte har særlig betydning for biologisk mangfold,*
 - d) utgjør en spesiell geologisk forekomst eller*
 - e) har særskilt naturvitenskapelig verdi.*

Som naturreservat kan også vernes et område som er egnet til ved fri utvikling eller aktive gjenopprettingstiltak å få verneverdier som nevnt i første ledd.

I et naturreservat må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet. Et naturreservat kan totalfredes mot all virksomhet, tiltak og ferdsel. I forskriften kan det gis bestemmelser om vern av kulturminner i reservatet.

Treffes vedtak om reservat som krever aktive gjenopprettingstiltak, eller vedtak om reservat der bruk er en forutsetning for bevaring av det biologiske mangfold, skal det samtidig med vernevedtaket legges fram et utkast til plan for skjøtsel for å sikre verneformålet. Planen kan omfatte avtale om bruk av arealer, enkeltelementer og driftsformer. Planen eller avtalen kan inneholde bestemmelser om økonomisk kompensasjon til private som bidrar til områdets skjøtsel.”

Vurdering i forhold til naturmangfoldlovens kap. II

Med hensyn til kunnskapsgrunnlaget (jf. § 8 i nml.), så foreligger det god dokumentasjon av arter og naturtyper i området, jf. omtalen i kap. 3 Verneverdier. Restriksjonene på inngrep og tiltak som innføres med verneforskriften vil beskytte verneverdiene, og den bruken som tillates videreført vil etter vår vurdering ha liten negativ virkning på dem. Effekten av vernet på verneverdiene og naturmangfoldet vil således være positiv. Prinsippene i §§ 9-12 framstår dermed ikke som relevante i saka.

3. Verneverdier

Et vern av det foreslåtte området vil sikre arealer med til dels store verneverdier, jf. også formålsbeskrivelsene nedenfor. Naturreservatet har regional verneverdi.

Verneplanarbeidet er utført med bakgrunn i bl.a. følgende rapport:

Reiso S. 2018. Naturverdier for lokalitet Selslifjell - Rupefjell, registrert i forbindelse med prosjekt Statskog 2017. NaRIN faktaark. BioFokus.
(Weblink: <http://borchbio.no/narin/?nid=6183>)

Formål med fredningen

Formålet med naturreservatet er å bevare et område som har særlig betydning for biologisk mangfold på grunn av forekomst av et storområde med innslag av gammel produktiv furunaturskog og gammel brannpåvirket furuskog, samt til dels rik blandingskog.

Området har særskilt naturvitenskapelig verdi på grunn av forekomst av sjeldne og trua arter av sopp og lav knyttet til død ved av furu, gran og osp, herunder forekomst av mørk brannstubbelaav på brente furugadder.

Etter Fylkesmannens vurdering tilfredsstiller området kravene som naturmangfoldlovens § 37 setter for områder som kan vernes som naturreservat.

4. Andre interesser

Planstatus for området

Arealene er avsatt til LNFR-områder og til arealformål *Forsvaret* i kommuneplanenes arealdeler. Forsvaret opplyser i sin høringsuttalelse at forsvarsformål er videreført for hele området i reguleringsplanen for skyte- og øvingsfeltet.

5. Trusler mot verneverdiene

Skogsdrift kan i deler av området være en trussel mot verneverdiene. Ferdsel og beiting anses ikke å være noe trussel i området i dag.

6. Saksbehandling

Bakgrunn

Meld. St. 14 (2015 – 2016) *Natur for livet* legger opp til en videreføring av det langsiktige arbeidet med skogvern, herunder økt frivillig skogvern. Under behandlingen av meldingen ba Stortinget regjeringen sette mål om vern av både offentlig eid skog og frivillig vern av privateid skog til 10 % av skogarealet i landet. Naturfaglige evalueringer som ligger til grunn for prioriteringene i skogvernarbeidet er «*Evaluering av skogvernet i Norge*», NINA rapport 54/2002 og «*Naturfaglig evaluering av norske verneområder*», NINA rapport 535/2010.

Ved frivillig skogvern gir grunneierne fylkesmennene tilbud om vern av aktuelle områder. Det blir foretatt naturfaglige registreringer og utarbeidet skogtakster for de områdene der det er behov for det. På grunnlag av tilbud og de naturfaglige registreringene utarbeider Fylkesmannen forslag til avgrensning av verneområdet. På grunnlag av tilbud og mal for verneforskrift for naturreservater utarbeider Fylkesmannen forslag til verneforskrift som blir oversendt grunneierne for kommentarer. Miljødirektoratet oppnevner en skogsakkyndig som får i mandat å forhandle med grunneierne eller grunneiernes representant. Ved enighet blir det utarbeidet avtale der erstatningssum, forslag til verneforskrift og avgrensning av verneområdet blir avklart.

Det vanlige er at når staten og grunneier er enige om disse punktene vil området gjennomgå vanlig saksbehandling i tråd med naturmangfoldloven. Etter avtale med grunneier kan melding og høring av verneforslag likevel gjennomføres før avtale er signert. Fra avtaletidspunkt og fram til vernevedtak gjelder en vederlagsordning. Utbetaling av erstatningsbeløp skjer når vernevedtak er fattet.

Konkret om området

Tilbud om frivillig vern av Rupefjell og Selslinatten naturreservat ble første gang mottatt fra grunneierne via Skogeierforbundet 13. februar 2017 og 7. april 2017. Det ble gjort flere arealendringer i september 2019.

Meldingsfasen

Formell oppstart på verneplanarbeidet ble meldt 26. mars 2019. Innkomne merknader ble nærmere kommentert i høringsdokumentet.

Høringsfasen

I samsvar med naturmangfoldloven og saksbehandlingsreglene til denne om opprettelse av verneområder, jf. veileder M 481 | 2016 fra Miljødirektoratet, sendte Fylkesmannen forslaget til vern ut på høring 16. mai 2019, med frist 16. juli 2019. Det ble foretatt en felles lokal og sentral høring. Ved fristens utløp var det kommet inn tre uttalelser til lokal/regional høring og fire uttalelser til sentral høring.

På grunn av endringer på de tilbudte arealene fra grunneierne i området, ble det bestemt at det skulle foretas en begrenset tilleggshøring. I tilleggshøringen kom det inn to sentrale og en regional uttalelse. Se ellers under kap. 7.

Videre saksgang

Fylkesmannen sender nå, på bakgrunn av høringsdokumentet og innkomne uttalelser, tilrådning om vern til Miljødirektoratet.

Direktoratet fremmer så saken for Klima- og miljødepartementet som deretter vil forberede saken og legge fram forslag om vernevedtak for Kongen i statsråd. Etter vernevedtak ved kgl.res. vil erstatningen i tråd med avtalen bli utbetalt av Miljødirektoratet. Fylkesmannen får deretter vanligvis i oppdrag å bekjentgjøre vedtaket og sørge for at naturreservatet blir forsvarlig merket og skiltet. Dette gjøres normalt av jordskifteretten som etter begjæring fra Fylkesmannen oppretter sak om grensegang for området.

7. Viktige endringer under behandlingen av verneplanen.

Det foreslås ingen endringer av navn på dette området. Etter høringen er grensene endret flere steder ved at tre mindre arealer ved hytter utgår. Samtidig er det lagt til noe nytt areal i to adskilte områder.

8. Forvaltning, økonomiske og administrative konsekvenser.

Det er etter Fylkesmannens vurdering ikke behov for forvaltningsplan for det nye reservatet. Vi anser oppsynsbehovet for å være lite.

9. Lokal og sentral høring

Verneplanen ble sendt på lokal høring til grunneierne, Kongsberg og Notodden kommuner, til Telemark fylkeskommune og Buskerud fylkeskommune, samt til følgende berørte brukerorganisasjoner, regionale statlige etater, næringsinteresser og lokale interesseorganisasjoner: Kongsberg JFF, Kongsberg og Omegn turistforening, Nedre Telemark Bonde- og småbrukerlag, Notodden JFF, Notodden skogeierlag, Notodden Turlag, Sandsvær og Kongsberg skogeierområde, Knuteløpskomiteen, Buskerud fylkeslag av NBS, Buskerud Bondelag, Buskerud botaniske forening, Buskerud Natur og Ungdom, Buskerud Sau og Geit, Buskerud Skikrets, Kongsberg Energiselskap AS, Forum for natur og friluftsliv i Buskerud, Grenland friluftsråd, Glitre Energi Nett AS, Notodden energi, Forum for natur og friluftsliv Telemark, NJFF Telemark, NJFF Buskerud, Naturvernforbundet i Buskerud, Naturvernforbundet i Telemark, NOF Buskerud, NOF Telemark, NVE Region Sør, Statskog SF Kongsberg, Skagerak Energi AS, Skagerak Kraft, Statens Vegvesen Region Sør, Telemark Bonde- og småbrukerlag, Telemark Bondelag, Telemark Botaniske forening, Telenor Servicesenter for nettutbygging, Buskerud Orienteringskrets, Telemark Orienteringskrets, Telemark Sau og Geit, Telemark Turistforening og Viken Skog.

Verneplanen ble sendt på sentral høring til:

AVINOR AS, Bane NOR SF, Den Norske Turistforening, Direktoratet for kulturminneforvaltning, Direktoratet for mineralforvaltning, Forsvarsbygg, Friluftsrådernes Landsforbund, Institutt for biovitenskap - Universitetet i Oslo, Kommunenes sentralforbund, Landbruksdirektoratet, Luftfartstilsynet, Natur og Ungdom, Naturvernforbundet, NHO Reiseliv, Norges Bondelag, Norges Geologiske Undersøkelser, Norges Handikapforbund, Norges Idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité, Norges Jeger- og Fiskerforbund, Norges Luftsportsforbund, Norges miljø- og biovitenskapelige universitet, Norges Miljøvernforbund, Norges Orienteringsforbund, Norges vassdrags- og energidirektorat, Norsk Biologforening, Norsk Bonde- og Småbrukerlag, Norsk Botanisk Forening, Norsk Friluftsliv, Norsk institutt for bioøkonomi, Norsk institutt for naturforskning, Norsk Organisasjon for terrengsykling, Norsk Orkideforening, Norsk Ornitologisk Forening, Norsk Sau og Geit, Norsk Zoologisk Forening, NORSKOG, NSB hovedadm., NTNU Fakultetet for naturvitenskap og teknologi, NTNU Ringve botaniske have, NTNU

Vitenskapsmuseet, SABIMA, Språkrådet, Statens Kartverk, Statkraft SF, Statnett SF, Universitetets naturhistoriske museer og botanisk hage, Vegdirektoratet, WWF-Norge.

9.1. Generelle merknader ved lokal og sentral høring

Lokal og sentral høring

Ingen merknader.

9.2 Generelle merknader til forskriften ved lokal og sentral høring

Lokal og sentral høring

Ingen merknader.

9.3 Fylkesmannens kommentarer og tilrådninger til de generelle merknadene

Ingen kommentarer.

9.4 Merknader til det foreslåtte området

Lokal høring

Buskerud Orienteringskrets (epost av 21.05.2019) uttaler at de etter kontakt med lokal orienteringsklubb i Kongsberg kan melde at verneforslaget antas ikke å få konsekvenser for deres aktivitet.

Telemark fylkeskommune (brev av 03.07.2019) uttaler at de kjenner til to automatisk fredete kulturminner innenfor verneområdet, i form av to kullgroper med Askeladden-id 170707 og 170710. Fylkeskommunens vurdering er at disse vil bli ivaretatt gjennom vernebestemmelsene, og de har derfor ingen merknader til høringsforslaget.

Grunneier på Øvre Haave, gnr./bnr. 95/1, (e-post av 10.07.2019 med to kart vedlagt) uttaler følgende: *Viser til «Høring av forslag om vern av Rupefjell og Selslinatten naturreservat. Høringsfrist er satt til 16 juli, og i den forbindelse gis følgende tilbakemelding fra Øvre Haave, 95 /1*

- Avgrensning endres rundt Nordstulbrakka, slik at hytte og traktorveg blir liggende utenfor foreslått vernområde, (ca 10 dekar tas ut.)

Ang verneforskrift

§5. Regulering av ferdsel

I forslag til verneforskrift står følgende

b. Utenom eksisterende traktorveier, driftsveier for kraftlinje og stier er sykling, bruk av hest og kjerre samt ridning forbudt.

Punkt ønskes endret til

Utenom stier er sykling, bruk av hest og kjerre samt ridning forbudt.

(Dette endringsforslaget stiller også 96/3, Ole Flom Haukvik seg bak)

§ 7.(spesifiserte dispensasjonsbestemmelser)

Under §7 ønskes følgende punkt inn i verneforskrift

Bruk av naturreservatet i miljøtilpasset reiselivsvirksomhet, etter plan godkjent av

forvaltningsmyndigheten.

Sentral høring

Riksantikvaren (e-post av 16.05.2019) viser til kulturminneforvaltningen i de to fylkeskommunene som høringsparter for kulturhistoriske interesser og behandler derfor ikke saka.

Bane NOR SF (brev av 06.06.2019) uttaler at planområdet ikke berører jernbanens interesser, og de har derfor ingen merknader til planarbeidet.

Forsvarsbygg (brev av 01.07.2019) uttaler følgende:

«Vi viser til forslag om verneplan for fredning av skogreservatet Rupefjell og Selslinatten i Notodden og Kongsberg kommuner. Forsvarsbygg gir høringsvar i denne type saker med det utgangspunkt å ivareta Forsvarets arealbruksinteresser.

Forsvarsbygg svarte på oppstartsmeldingen 8. mai 2019 der vi påpekte at området Rupefjell-Selslinatten berører Hengsvann skyte- og øvingsfelt og at Forsvarets virksomhet skal videreføres her.

Skytefeltet er i dag allerede omkranset av to naturreservater:

** Fjellstulfjellet naturreservat (Kongsberg) som overlapper skytefeltet i sør med ca. 600 daa, og for øvrig grenser inntil feltet.*

** Barmen naturreservat (Kongsberg) som grenser inntil hele skytefeltets østside.*

Forslaget om Rupefjell og Selslinatten (Notodden) dekker det meste av skytefeltets vestsiden og overlapper selve feltet med ca 3500 daa, noe som tilsvarer ca. 10% av skytefeltet.

Hengsvann skyte- og øvingsfelt

Hengsvann skyte- og øvingsfelt (SØF) er ett av Forsvarets prioriterte skytefelter. Nasjonal helhetlig gjennomføringsplan for skyte- og øvingsfelt, klassifiserer feltet som en regionalt viktig kapasitet, prioritert for modernisering og oppgradering for å dekke Forsvarets fremtidige behov. Feltet har skytebanekapasiteter for både lette og tunge våpen, og er blant relativt få skytefelter i Norge som kan dekke dette behovet. Hengsvann nyttes av mange av Forsvarets avdelinger i Sør- og Øst-Norge.

Hengsvann er avsatt til arealformål Forsvaret i kommuneplanene for berørte kommuner. I reguleringsplan for feltet er forsvarsformål videreført for hele området. Feltet har en utstrekning på ca. 38 000 daa, hvorav ca. 70% ligger i Kongsberg og den resterende delen i Notodden. Feltet leies til forsvarsformål av hhv. Statskog (Kongsberg) og tre private grunneiere (Notodden).

I prinsippet er Hengsvann SØF åpent for allmenn ferdsel, men sivil flerbruk må til enhver tid innrette seg etter Forsvarets skilting, merking og øvrige henvisninger. Blindgjengerfelt, ca. 5 000 daa, er avgrenset midt i skyte- og øvingsfeltet (blindgjenger = ammunisjon som ikke har eksplodert ved nedslag og som utgjør en sikkerhetsrisiko) og ligger i Kongsberg kommune. Ferdsel i blindgjengerfeltet er forbudt med fare og må skje særlig aktsomt.

Forsvarets bruk av feltet

Feltet har høyt bruksvolum, tilnærmet daglig på virkedager. Forsvaret benytter også mange av årets helger for gjennomføring av planlagte øvingsprogrammer. Skytebanene, 17 baner, er lokalisert sør og øst for Hengsvann (på Kongsberg siden). Sikkerhetssoner under skarpskyting strekker seg vestover fra banene og dekker tidvis store deler av feltets arealer mot vest og nordvest.

Sikkerhetsmaler under skyting beslaglegger store arealer som ikke kan brukes til øvingsterreng, og Forsvaret må oppsøke de deler av Hengsvann som av sikkerhetsmessige hensyn kan nyttes til feltmessige øvelser. I tillegg gir leieavtalene med private grunneiere på Telemarksiden ytterligere begrensninger for Forsvaret. Det er derfor helt avgjørende at arealene som omfattes av forslaget til det nye naturreservat, ikke på noen måte vil begrense det tilgjengelige øvingsarealet ytterligere.

Forslaget om Rupefjell og Selslinatten naturreservat berører de delene av Hengsvann SØF som nyttes av Forsvaret til øvingsområde. Her gjennomføres det feltmessige øvelser, leirslagning og bruk av løsammunisjon gjennom hele året. Manøvrering med kjøretøyer skjer til alle årstider på veier og trasèer, og med snøscooter, beltevogn og ATV i terreng. I forbindelse med feltøvelser er det behov for graving av enkle stillinger og terrengtilpasninger. Det vil også være behov for å kunne etablere improviserte skytebaner til bruk for håndvåpen med blåplastammunisjon. Feltets yttergrense markeres i tillegg med skilt og merkegate i terrenget.

Oppsummering

Leieavtaler med private grunneiere, blindgjengerfeltet og sikkerhetssoner under skarpskyting, gir begrensninger på Forsvarets fleksibilitet i bruk av arealene i skyte- og øvingsfeltet til øvingsformål. Forslaget om opprettelse av naturreservatet i Notodden vil gi restriksjoner på arealbruken som ytterligere vil forsterke dette. Hengsvann er avsatt til arealformål Forsvaret i kommuneplanene for berørte kommuner. I reguleringsplan for feltet er forsvarsformål videreført for hele området. Vi aksepterer derfor bare etablering av et naturreservat innenfor feltets grenser dersom vi kan beholde alle rettigheter til bruk av feltet. De unntak som er listet i forslag til vernebestemmelser mener vi ikke er tilstrekkelige. Tilsvarende gjelder for et vern som grenser inn til skytefeltgrensen. Dersom fylkesmannen vil gå videre med verneforslaget, ønsker Forsvarsbygg direkte dialog om utforming av forskriften og avgrensningen av verneområdet slik at Forsvarets hensyn blir fullt ut ivaretatt.»

Statnett (brev av 08.07.2019) uttaler blant annet følgende:

«Statnett har i sin uttalelse til varsel om oppstart av verneplanarbeid gitt innspill til området Rupefjell og Selslinatten når det gjelder områdeavgrensning og adgang til motorisert ferdsel. Statnett vil med dette fremholde sine merknader om adgang til motorisert ferdsel.

Statnetts merknader

Statnett er berørt ved at verneområdet er foreslått lagt over det klausulerte ryddebeltet for skog / byggeforbudsbeltet til 300 kV – transmisjonsnettledningen mellom Tokke og Flesaker transformatorstasjoner. Klausuleringsbeltet til ledningen er 40 meter bredt, 20 meter til hver side for senter av ledningen.

Statnett har konsesjon til å eie, drifte og vedlikeholde transmisjonsnettledningen, og har ervervet rettigheter til dette gjennom ekspropriasjonsskjønn og minnelige avtaler. I Statnetts

rettigheter inngår også retten til transport med motoriserte kjøretøy og rett til rydding av skog, herunder nødvendig felling av trær i skrått sideterreng utenfor ryddebeltet av hensyn til forsyningsikkerheten til ledningen.

Områdets avgrensning

Statnett SF ba i uttalelsen til varsel om oppstart av verneplanarbeidet om at ledningens konsesjonsgitte klausuleringsbelte ble unntatt fra vernet i tillegg til 100 meter til hver side fra senter av ledningen med hensyn til muligheter for fremtidig utvikling av transmisjonsnettet. Fylkesmannen avviste dette og argumenterte med at det ville medføre en uønsket arrondering av verneområdet i tillegg til mindre vernet areal. Statnett tar Fylkesmannens vurdering til orientering.

Vedlikehold av driftsveier

Fylkesmannen har åpnet for at Statnett kan opprettholde og drifte driftsveiene som finnes i området. Fylkesmannen har videre merket av hele det klausulerte ryddebeltet i vernekartet og skriver at dette omfatter ledninger, ryddesone og driftsveier. Statnett er fornøyd med å kunne opprettholde og drifte disse veiene uten søknad, men gjør oppmerksom på at driftsveiene strekker seg et godt stykke utenfor det klausulerte ryddebeltet for ledningen. Hovedveien vises på vedlagt kart. I tillegg kommer tilkomstveier fra hovedveien til hver enkelt mast på ledningen.

Motorisert ferdsel

Statnett SF viser også her til uttalelse i forbindelse med varsel om oppstart og gjentar ønsket om at nødvendig motorferdsel i forbindelse med drift, vedlikehold, oppgradering og fornyelse gis et generelt unntak fra ferdselsbestemmelsene i verneforskriftens § 6. Slik nødvendig motorferdsel har foregått siden ledningen sto ferdig i 1962 og vil måtte fortsette på samme måte.

Statnett kan anslå omfanget av årlig transport etter etablerte traséer, noe som kan tas inn i verneområdets forvaltningsplan. Under normale forhold vil det stort sett dreie seg om 1 tur på barmark pr. år. Dette vil i så fall tilfredsstille myndighetenes ønske om å ha kontroll på Statnetts motoriserte transport i verneområdene ref. *Miljødirektoratets veileder for opprettelse av verneområder etter naturmangfoldloven kap. 4.20.

*...Forskriftsmalen fastsetter søknadsplikt for motorferdsel utover dette. Bakgrunnen for dette er at forvaltningsmyndigheten blant annet skal ha mulighet til å kunne styre hvilke typer kjøretøy som benyttes og til hvilken tid eller etter hvilken trasé kjøringen skal skje. Dispensasjonsordninger tas ikke inn for å hindre nødvendige tiltak eller nødvendig kjøring, men fordi det i enkelte sårbare områder er ønskelig å styre bruken av kjøretøy slik at det ikke oppstår unødvendige konflikter og skader på naturmiljøet.

Fylkesmannen skriver i sin vurdering at de ikke ønsker å åpne for et slikt generelt unntak og legger til grunn standard bestemmelser som Miljødirektoratet har bestemt skal være med i reservater der det går kraftlinjer. Statnett har vært i kontakt med Miljødirektoratet og har fått fortalt at forskriftsmalen som det vises til ikke er en offentlig godkjent mal, men er laget som et arbeidsdokument og et verktøy i forbindelse med utforming av verneforskrifter (det bes om at Miljødirektoratet kommer med en presisering på dette).

Fylkesmannen har derfor anledning til å utforme forskriften på en slik måte som en selv mener er fornuftig, noe som også blir gjengitt i Miljødirektoratets veileder for opprettelse av

verneområder etter naturmangfoldloven kap. 4.13 Motorferdsel, 2. avsnitt hvor det står: "Etter en konkret vurdering i det enkelte område kan det åpnes for visse typer motorisert ferdsel for bestemte formål, enten som direkte tillatt eller etter søknad. I vurderingen av hvilke unntaks- og dispensasjonsbestemmelser som skal fastsettes i verneforskriften, må det gjøres en interesseavveining hvor nytte eller behov for transport vurderes opp mot mulige skadevirkninger på verneformålet."

Veilederen til Miljødirektoratet legger opp til at det må gjøres en konkret interesseavveining mellom behov og skadevirkninger på verneformålet. Statnett har innenfor det foreslåtte verneområdet hatt ledningsanlegg og tilhørende kjøretraséer på barmark som har vært i bruk i snart 60 år. Denne transporten kan ikke ha hatt særlig negativ konsekvens for verneverdiene, siden området nå foreslås vernet. Således burde heller ikke fortsatt bruk av de etablerte kjøresporene føre til ytterligere reduksjon eller påvirkning av verneverdiene. Hensynet til forsynings sikkerheten og ivaretagelsen av kritisk nasjonal infrastruktur burde tale for at det ikke skulle være nødvendig å søke om dispensasjon for motorisert ferdsel når forvaltningens ønske om kontroll etc. kan dekkes på annen måte.

Det oppfattes i tillegg som særlig urimelig at motorisert ferdsel med snøscooter (i tillegg til start og landing med helikopter) i verneområdene er forbudt da dette er aktiviteter som ikke påvirker verneverdiene i det hele tatt.

Forutsigbarhet og aktsomhet

Statnett har forståelse for at det er et sterkt ønske om å unngå unødige terrengskader i verneområder, men mener at en ordning med søknadsplikt ikke er noe godt virkemiddel. Det bør være mulig å oppnå ønskelig forutsigbarhet og kontroll gjennom utarbeidelse av enkle transportplaner for verneområdene. En slik ordning kan underbygges med at det i praksis ikke kan gis avslag på motorisert ferdsel i forbindelse med nødvendig drift og vedlikehold av samfunnskritisk infrastruktur.

Det kan i stedet gis en generell dispensasjon betinget av at Statnett vurderer transporten i forkant av det enkelte oppdrag, f.eks. valg av kjøretøy i forhold til oppdragets art, tidspunkt, forhold i terrenget, ønsket om skånsom ferdsel og hensyn til personellsikkerhet, der bakketransport så langt det er mulig skal følge etablerte traséer. En vil da oppnå det samme som i en prosess med søknad og tillatelser, men det blir mindre byråkrati og administrasjon for både ledningseier og forvaltningsmyndigheten. Dette er krav som uansett er forankret i både naturmangfoldloven §§ 11 og 12 og motorferdselloven § 8 som omhandler kostnader ved miljøforringelse, valg av miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder, samt generell aktsomhet og hensyn for å unngå skade på naturmiljø.

Avslutningsvis er det viktig for Statnett å presisere at motorisert ferdsel i forbindelse med drift og vedlikehold av transmisjonsnett er av begrenset omfang. Transporten er likevel tvingende nødvendig av hensyn til forsynings sikkerheten for elektrisk kraft. Transmisjonsnett dekker hele landet, og berører et stort antall verneområder. En generell søknadsplikt for motorisert ferdsel i disse områdene vil samlet medføre et betydelig merarbeid både for Statnett og forvaltningsmyndighetene, sannsynligvis uten nevneverdig gevinst.»

Endringer som er meldt inn etter høringen

Fra grunneiersiden er det i etterkant av høringen meldt inn følgende endringer i arealet som foreslås vernet:

- Det tas ut noe areal rundt to hytter på eiendommene gnr./bnr. 95/1 og 96/3. På førstnevnte eiendom er det dessuten tatt ut noe areal med ungskog og traktorveier.
- Det tilbys et areal på ca. 180 daa på eiendommen gnr./bnr. 96/2 ved Åstjønn og Breidstulkollen.
- Det tilbys et areal på ca. 165 daa på eiendommen gnr./bnr. 96/1 sør for Breidstulkollen
- Det tilbys et areal på ca. 80 daa på eiendommen gnr./bnr. 96/1 øst for Breidstultjønn som bidrar til å binde sammen området.

Tilleggshøring

Fylkesmannen gjennomførte i perioden 18. september til 4. oktober 2019 en begrenset lokal tilleggshøring av disse endringene. Det kom inn tre uttalelser i denne høringen, i det WWF på eget initiativ uttalte seg til tilleggshøringen. WWF sto på adresselista til den sentrale høringen, men uttalte seg ikke til denne.

Telemark fylkeskommune (brev av 02.10.2019) uttaler bl.a. følgende:

«Ut fra en skjønnsmessig vurdering av det tilsendte materialet kan vi ikke se at det fredningen vil ha negativ innvirkning på de interesser fylkeskommunen skal ivareta. Vi har derfor ingen merknader til saken.»

NVE (brev av 04.10.2019) uttaler følgende:

«Viser til tilleggshøring for fredning av skogreservatet Rupefjell-Selslinatten mottatt 20.09.2019. Det er foreslått noe nye endinger av arealene. NVE har gjennomført en vurdering av de de foreslåtte endringene og har ikke noen kommentarer til disse.

NVE leverte ikke uttalelse til forslaget om vern av Rupefjell og Selslinatten naturreservat som var sendt på høring i mai 2019. Vi vil likevel påpeke at verneforskriften som ble sendt på høring i mai mangler bestemmelser knyttet til motorisert transport i forbindelse med planlagt drift og vedlikehold av kraftlinjer

Det går en 300 kV-transmisjonsnettslinje gjennom naturreservatet. I sine uttalelser til oppstartsmeldingen og høringen hhv 8.5.2019 og 8.7.2019 ber Statnett om generelt unntak fra ferdsselsbestemmelsene i § 6, for all motorisert transport knyttet til drift og vedlikehold av kraftlinjen. Unntaksbestemmelsene i verneforskriften som ble sendt på høring i mai gjelder bare transport i forbindelse med akutt utfall av kraftlinjen (§6b).

På den strekningen som er berørt av verneforslaget har Statnett etablerte tilkomstveier som har vært brukt i 60 år. Vedlikehold av kraftnettet på denne strekningen er som regel begrenset til en tur i året. Statnett har ledningsnett over hele landet. Med økende antall verneområder bidrar det til betydelige ekstrakostnader for Statnett i forbindelse med planlegging av vedlikeholdet, når de må søke om unntak i forkant. I miljødirektoratets veileder 481 begrunnes søknadsplikten for en motorisert transport for planlagt vedlikehold med at

forvaltningsmyndigheten skal kunne styre bruk av kjøretøy, valg av trasé og tidspunkt i det vernede området. Statnett ber i stedet om et generelt unntak for motorisert transport betinget av at Statnett vurderer transporten i forkant av hver enkelt oppdrag inkludert blant annet valg av kjøretøy, tidspunkt og trasé. Dette kan gjennomføres via en utarbeidelse av en transportplan.

NVE støtter forslaget til Statnett om generelt unntak fra ferdselsbestemmelser for motorisert ferdsel knyttet til drift og vedlikehold.»

WWF (epost av 31.10.2019) uttaler følgende:

«Vi er positiv til å ta inn tilleggsarealene.

Vi mener at arealet fylkesmannen vurderer å ta ut, ikke må tas ut, men vernes i sin helhet. Vi finner ingen motsetninger mellom Forsvarets aktiviteter i området og verneverdiene i området, snarere tvert om. Til sammenligning viser vi til aktiviteter Forsvaret har på Kongsberg-siden, hvor nettopp tilstedeværelse av brann med påfølgende store naturverdier skyldes Forsvarets aktiviteter. At Forsvaret har øvningsaktivitet i området, truer på ingen måte verneverdiene i området. Om ikke området vernes, vil det trues av hogst, noe som på den annen siden vil ødelegge verneverdiene.

Fylkesmannen uttaler at «Slik Forsvaret har beskrevet aktiviteten som foregår i skytefeltet, da særlig på barmark, vurderer Fylkesmannen det slik at dette er vanskelig å forene med et vern som naturreservat. Vi har derfor foreløpig tatt ut dette arealet på ca. 2680 daa av verneforslaget.»

Fylkesmannen viser her til generelle uttalelser fra Forsvaret uten at det siteres hva Forsvaret konkret skal ha uttalt er vanskelig å forene. Så uttaler Fylkesmannen at Fylkesmannen mener det er vanskelig å forene Forsvarets aktiviteter med et vern. Dette finner vi underlig, all den tid den må være særskilte og konkrete grunner til at det mest verdifulle delen av det foreslåtte reservatet ev. ikke skal vernes. Hva er det konkret i Forsvarets uttalelser som gjør at Fylkesmannen har denne oppfatningen? Vi viser i denne sammenheng til at det ikke var problem å verne sikringssoneareal innenfor Fjellstulfjell naturreservat.

Fagdirektør Jon Ole Siggerud i Forsvarsdepartementet uttalte 12 januar 2017 i Fjellstul-saken at «Etter en vurdering av de to alternativene, aksepteres alternativ 1 som den beste løsningen for Forsvaret. Verneområdets overlappning med skyte- og øvningsfeltet innlemmes i hensynssone på reguleringsplankartet med henvisning til båndlegging etter Naturmangfoldloven, men at fredningsbestemmelsene åpner for Forsvarets behov innenfor arealet».

I forskriften (<https://lovdata.no/dokument/LF/forskrift/2016-11-25-1383>) for reservatet er dette tatt inn hvor det heter:

§ 4. (generelle unntak fra vernebestemmelsene)

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

l) Forsvarets øving med inntil et kompani til fots og på ski innenfor skyte- og øvingsfelt avmerket på vernekartet.

m) Forsvarets utsetting og vedlikehold av skilt om skyte- og øvingsfeltet samt vegetasjonsrydding i grensegata for skyte- og øvingsfeltet.

§ 6. (generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene)

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet (...)

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for:

c) Landing og start med Forsvarets luftfartøy.

e) Forsvarets motorferdsel på frossen eller snødekt mark med beltevogn og snøscooter innenfor skyte- og øvingsfelt avmerket på vernekartet.

Det var dermed ikke noe problem å kombinere hensynet til Forsvaret og verneinteressene i Fjellstulfjell. Nøyaktig samme situasjon har man på Telemarksiden av Rupefjell-Selslinatten.

I forbindelse med den opprinnelige høringen av Rupefjell-Selslinatten, uttalte for øvrig Miljøvernmyndighetene i forbindelse med at det tilgrensende Brennåsen i Kongsberg ble tatt ut, at det var tilsvarende verdier på Telemarksiden som er i verneprosess. Vi finner det sterkt beklagelig at det ikke ble anbefalt vern av areal som Forsvaret bruker i Buskerud. I argumentasjonen for ikke verne dette, pekte Fylkesmannen på at det «tross alt» ville bli verne lignende verdifullt areal i Telemark. Nå er dette tilsynelatende brått blitt vanskelig.

Det vil være et stort tap om de mest verdifulle delene av Selslifjell på Telemarksiden og det verdifulle arealet på Brennåsen ikke vernes. Det vil da kunne stilles spørsmålstegn ved hele grunnlaget for vern av Selslifjell-området. Vi synes det også er svært beklagelig ovenfor grunneierene som har stilt areal til disposisjon, om Fylkesmannen nå plutselig eventuelt skulle droppe et vern. Dette svekker seriøsiteten til skogvernarbeidet hos Fylkesmannen overfor skogeiere som stiller med eiendommer til frivillig vern.

WWF-Norge ber om at forslaget om å trekke ut ca. 2680 dekar ikke gjennomføres, men at hele området vernes.

Vi savner også saken med sakspapirer på fylkesmannens nettsider og håper vernesaker vil legges ut der som før framover. Om vi tar feil og den ligger der uten at vi har funnet den beklager vi selvsagt det.»

Innspill fra grunneierne etter tilleggshøringen

Viken Skog v/Svein Ekanger har på vegner av grunneier på gnr./bnr. 144/1 i Kongsberg kommet med følgende innspill på e-post av 11.november i år:

«Jeg bistår eier av gnr/bnr 144/1 i Kongsberg, Inger Marie Rua Bråten og Bjørn Erik Knutsen, i prosessen med frivillig vern av areal på deres eiendom som ledd i verneprosess for Rupefjell og Selslinatten. I den sammenheng har vi innspill til høringsutkastet til vernekart og verneforskrift.

Vernekart

Vedlagt følger tre shape-filer:

- *Rua_Traktorveg*: Dette er traktorveger og kjøretraseer dels innenfor og dels utenfor verneareal på gnr/bnr 144/1 i Kongsberg
 - *Rua_Stier*: Dette er stier som ikke ligger i høringskart datert mai-2019:
 - En sti retning Plankedammane, langs en bekk på eiendommen. Dette er en gammel snarvei til Selsli. Stien er lite brukt, men er ønskelig å kunne holde fri for vindfall og andre hindringer.
 - En sti mot Fleskebu (hytte øst for Fleskevolltjønn). Den er tegnet inn med noe usikker plassering. Stien er lite brukt, men er ønskelig å kunne holde fri for vindfall og andre hindringer.
 - Sti rundt nordenden av Fleskevolltjønn til Fleskebu. Den er tegnet inn med noe usikker plassering. Stien er lite brukt, men er ønskelig å kunne holde fri for vindfall og andre hindringer.
- Øvrige stier på vernekartet mot og rundt Selsli ser ut til å stemme godt.
- *Rup-Sel_Skiløyper*: Dette er skuterkjørte løyper, og traseer som ryddes. Det er to traseer:
 - Knuteløpsløypa fra Mjaugetjønn ved Bolkesjø via Selsli og Knutehytta til Funkelia i Kongsberg.
 - Løype fra Dårstul til Selsli.

Begge løyper ryddes, merkes og vedlikeholdes, og løypekjøring skjer med skuter

Forskrift

- § 4 pkt. n underpkt. 3: I høringsutkastet står det «hytte ved Sørsetra». Hytta heter Fleskebu, og det navnet bør brukes direkte i forskriften.
- § 7 pkt. l: I høringsutkastet står det «hytte ved Sørsetra». Hytta heter Fleskebu, og det navnet bør brukes direkte i forskriften.

Det går skuterpreparerte skiløyper i området, traseer er kartfestet i vedlagte shapefiler. Forskriften må tillate at disse traseene kan ryddes, merkes og vedlikeholdes. Videre må det være mulig å få dispensasjon til omlegging av traseene hvis det viser seg nødvendig. Det må også være mulig å søke om å få dispensasjon til oppkjøring av skiløyper gjennom vinteren. Traseene kjøres litt ujevnt, men kjøres hver vinter.»

9.5 Fylkesmannens kommentarer og tilrådninger til det foreslåtte området

Fylkesmannens kommentarer og tilrådning

Mindre språklige endringer og rettelser i forskriftene blir ikke kommentert nærmere. Større endringer og tilføyelser er vist med kursiv i forskriften.

Lokal høring

Avgrensningen av verneområdet er endret ved Nordstulbrakka i tråd med ønske fra grunneier på gnr./bnr. 95/1.

Når det gjelder bestemmelsen i § 5 b, som grunneierne på gnr./bnr. 95/1 og 96/3 ønsker en endring av, så er denne i tråd med friluftslovens bestemmelser og Fylkesmannen kan ikke tilrå innskjerping av bestemmelsen.

Når det gjelder forslag om et nytt punkt under § 7 om miljøtilpasset reisevirksomhet, tilrå Fylkesmannen at dette blir tatt inn, jf. § 7 pkt. k.

Når det gjelder forslagene fra grunneiersiden som ble innmeldt etter høringen, så slutter Fylkesmannen seg til disse. Det innebærer at tre mindre arealer tas ut og to arealer på til sammen 425 daa legges til.

Sentral høring, herunder tilleggshøringen

Forsvarsbygg påpeker at dette området berører Hengsvatn skytefelt. Det stemmer at en større del av det foreslåtte verneområdet berører Hengsvatn skytefelt fra øst for Brennåsen i nord over Bjørndalen til Tyssjødalen og Tyssjøfjellet i sør.

Slik Forsvaret hadde beskrevet den aktiviteten som foregår i dette området, da særlig på barmark, mente Fylkesmannen at dette var vanskelig å forene med et vern som naturreservat. Vi tok derfor foreløpig dette arealet på 2680 daa ut av verneforslaget. Det har i etterkant vært ført forhandlinger mellom grunneierne, Forsvaret og Miljødirektoratet. Partene har blitt enige om en løsning som innebærer at reglene for Forsvarets bruk av skyte- og øvingsfeltet blir de samme som i Fjellstul naturreservat, dvs. at det ut over standardbestemmelsene tas inn følgende bestemmelser:

§ 4 pkt. m: Forsvarets øving med inntil et kompani til fots og på ski innenfor skyte- og øvingsfeltet avmerket på vernekartet.

§ 4 pkt. n: Forsvarets utsetting og vedlikehold av skilt om skyte- og øvingsfelt samt vegetasjonsrydding i grensegata for skyte- og øvingsfeltet.

§ 6 pkt. f: Forsvarets motorferdsel på frossen eller snødekt mark med beltevogn og snøskuter innenfor skyte- og øvingsfelt avmerket på vernekartet.

På denne bakgrunnen er skyte- og øvingsfeltet tatt inn igjen i verneforslaget. Vi har som vanlig gjort unntak i verneforskriften for landing og start med Forsvarets luftfartøy. Jf. bestemmelse i § 6 pkt. d.

Statnett har vist til at hoveddriftsveien langs kraftlinja i stor grad går utenfor ryddesonen. Fylkesmannen har derfor lagt denne inn i vernekartet og åpner for at denne kan vedlikeholdes som i dag uten søknad, jf. § 4 g. Fylkesmannen er innforstått med at det finnes tilførselsveier til den enkelte mast utenfor ryddesonen. Disse framgår ikke av vernekartet, men inngår og kan benyttes på samme måte. Motorferdsel må det imidlertid gis dispensasjon for etter § 7 m.

Statnett og NVE har et ønske om en generell åpning for motorferdsel i forbindelse med drift, vedlikehold, oppgradering og fornyelse. Vi ønsker ikke å åpne for et slikt generelt fritak, og legger til grunn standardbestemmelsene som Miljødirektoratet har bestemt skal være med i

reservater der det går kraftlinjer. Dersom standard bestemmelser skal endres mener vi at det må avklares på sentralt nivå.

Fylkesmannen ser behovet for en forenkling av dispensasjonsordningen, og det kan derfor påregnes å bli gitt dispensasjoner for flere år, anslagsvis for 5-10 år.

Når det gjelder uttalelsen fra WWF, så hadde Fylkesmannen i høringen lagt opp til at samme bestemmelser som gjelder i forskriften for Fjellstulfjellet naturreservat også skulle gjelde for Rupefjell og Selslinatten naturreservat. Etter de forhandlingene som er ført i etterkant av høringen er det dette som nå har blitt resultatet, jf. s. 16 og § 4 pkt. m og n samt § 6 pkt. f.

Fylkesmannen er enig i at tilleggshøringen kunne blitt publisert på våre hjemmesider, men siden dette var en begrenset høring etter en forutgående anbefaling fra Miljødirektoratet til noen få adressater, så ble dette ikke gjort.

Innspill etter tilleggshøring

Når det gjelder innspillet fra Viken Skog gjeldende for gnr./bnr. 144/1 i Kongsberg, så har Fylkesmannen tatt dette til følge og endret vernekartet slik at stier og skiløyper skal være korrekt inntegnet.

Forskriften er også endret slik at det er anledning til å vedlikeholde begge skiløypene. Jf. § 4 pkt. e. Fylkesmannen foreslår også at det blir gjort unntak for bruk av snøskuter til reparering av de to eksisterende skiløypene som er inntegnet på vernekartet. Jf. § 6 pkt. h.

I forskriftens § 4 pkt. o underpunkt 2 og § 7 pkt 1., er navnet på hytta ved Fleskevolltjønn endret til Fleskebu.

Viken Skog uttaler at det må være mulig å omlegge traseene om nødvendig. Omlegging av skiløypa vil, dersom dette ikke er på snaufjell, vanligvis føre til at trær må felles og ny vegetasjon må ryddes. Vi vil derfor påpeke at det da må søkes om dette til forvaltningsmyndigheten, slik at det kan gjøres en konkret vurdering av hvorvidt omleggingen strider mot verneformålet. Mindre endringer der det kun er snakk om fjerning av lauvkratt kan tillates uten søknad.

Konklusjon

Fylkesmannen anbefaler at området blir vernet som naturreservat, med de endringene i fredningsforskrift og avgrensning som beskrevet ovenfor.

Vedlegg 1

Forslag til forskrift for Rupefjell og Selslinatten naturreservat, Notodden og Kongsberg kommuner, Viken og Vestfold og Telemark fylker.

Fastsatt ved kongelig resolusjonmed hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34 jf. § 37 og § 62. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1 Formål

Formålet med naturreservatet er å bevare et område som har særlig betydning for biologisk mangfold på grunn av forekomst av et storområde med innslag av gammel produktiv furunaturskog og gammel brannpåvirket furuskog, samt til dels rik blandingsskog.

Området har særskilt naturvitenskapelig verdi på grunn av forekomst av sjeldne og trua arter av sopp og lav knyttet til død ved av furu, gran og osp, herunder forekomst av mørk brannstubbelaav på brente furugadder.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

§ 2 Geografisk avgrensning

Naturreservatet berører følgende gnr./bnr: Notodden kommune: 89/6, 95/1, 96/1, 96/2, 96/3. Kongsberg kommune: 144/1.

Naturreservatet dekker et totalareal på **16 026** daa.

Grensene for naturreservatet går fram av kart i målestokk datert Klima- og miljødepartementet..... De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Notodden og Kongsberg kommuner, hos Fylkesmannen i Vestfold og Telemark, Fylkesmannen i Oslo og Viken, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3 Vernebestemmelser

I naturreservatet må ingen foreta seg noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser:

- a. Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp (inkludert lav) eller deler av disse fra reservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
- b. Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt.
- c. Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, eller andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker o.l., opplag av båter, framføring av luftledninger, jordkabler og kloakkledninger, bygging av veier, drenering og annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling og lagring av masse, utslipp av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking og bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen er ikke uttømmende.
- d. Bruk av naturreservatet til større arrangementer er forbudt.

§ 4. Generelle unntak fra vernebestemmelsene

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

- a. Sanking av bær og matsopp.
- b. Jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk.
- c. Felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk.
- d. Beiting.
- e. Vedlikehold og merking av eksisterende stier og *skiløyper* vist på vernekartet.
- f. Vedlikehold av traktorveier vist på vernekartet i samsvar med tilstand og veiklasse på vernetidspunktet.
- g. Drift, vedlikehold og istandsetting ved akutt utfall av eksisterende energi- og kraftanlegg.
- h. Oppgradering/fornyning av kraftledninger for heving av spenningsnivå og økning av linjetverrsnittet, når tiltaket ikke skader verneverdiene angitt i verneformålet nevneverdig.
- i. Oppsetting av midlertidige mobile jakttårn for storviltjakt.
- j. Utsetting av saltsteiner.
- k. Forsiktig rydding av småbusker og kvist i forbindelse med storviltjakt.

- l. Bålbrenning med tørrkvist eller medbrakt ved, i samsvar med gjeldende lovverk.
- m. *Forsvarets øving med inntil et kompani til fots og på ski innenfor skyte- og øvingsfeltet avmerket på vernekartet.*
- n. *Forsvarets utsetting og vedlikehold av skilt om skyte- og øvingsfelt samt vegetasjonsrydding i grensegata for skyte- og øvingsfeltet.*
- o. Vedlikehold av eksisterende bygninger avmerket på vernekartet, i tilstand som på vernetidspunktet.
- p. Vegetasjonsrydding og skjøtsel på følgende areal etter avgrensning nærmere avtalt med forvaltningsmyndigheten:
 1. Inntil 4 daa rundt tre hytter på Selsli, og 2 daa rundt hytte vest for Langevann på gnr./bnr.96/3 i Notodden kommune
 2. Inntil 2 daa rundt hytte ved Fleskebu, gnr./bnr. 144/1 i Kongsberg kommune
- q. Vedlikehold i samsvar med tilstand på vernetidspunktet:
 1. *Av driftsveier for kraftlinje i kraftlinjekorridor vist på vernekartet.*
 2. *Av hoveddriftsvei for kraftlinje inn i verneområdet som vist på vernekartet.*
 3. *Av tilførselsveier fra hoveddriftsvei inn til kraftlinjekorridor.*

§ 5. Regulering av ferdsel

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

- a. Motorisert ferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder start og landing med luftfartøy.
- b. Utenom eksisterende traktorveier, driftsveier for kraftlinje og stier er sykling, bruk av hest og kjerre samt ridning forbudt.

§ 6. Generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for:

- a. Gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt

- gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.
- b. Nødvendig motorferdsel i forbindelse med akutt utfall eller fare for akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg. Ved bruk av motorisert transport skal det i etterkant sendes melding til forvaltningsmyndigheten.
 - c. Nødvendig motorferdsel i forbindelse med uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøringen.
 - d. Nødvendig uttransport av felt storvilt med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget.
 - e. Landing og start med Forsvarets luftfartøy.
 - f. *Forsvarets motorferdsel på frossen eller snødekt mark med beltevogn og snøskuter innenfor skyte- og øvingsfelt avmerket på vernekartet.*
 - g. Nødvendig motorferdsel for uttransport av felt storvilt på traktorveier avmerket på vernekartet.
 - h. *Preparering med snøskuter av eksisterende skiløyper vist på vernekartet.*

§ 7. Spesifiserte dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndighetene kan etter søknad gi dispensasjon til:

- a. Merking, rydding og vedlikehold av eksisterende stier, løyper og gamle ferdselsveier.
- b. Istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
- c. Nødvendig uttransport av felt storvilt med andre kjøretøy enn lett beltekjøretøy som nevnt i § 6 pkt. d.
- d. Hogst av etablerte plantefelt.
- e. Avgrenset bruk av reservatet for aktiviteter nevnt i § 3 d.
- f. Oppgradering/fornyelse av kraftlinjer som ikke faller inn under § 4 h.
- g. Oppsetting og vedlikehold av gjerder.
- h. Gjenoppbygging av bygninger som er tapt ved brann eller naturskade.
- i. Tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fisk.
- j. Øvingskjøring for formål nevnt i § 6 a.

- k. *Bruk av naturreservatet i miljøtilpasset reiselivsvirksomhet, etter plan godkjent av forvaltningsmyndigheten.*
- l. Nødvendig motorferdsel på snødekt mark for transport av utstyr og materialer til hytter ved Selsli, hytte vest for Langevatn, alle på gnr./bnr. 96/3 i Notodden og til hytte ved Fleskebu, gnr./bnr. 144/1 i Kongsberg.
- m. Nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 f, g, h, j, m og o og § 7 b, d, f, g, h, i og k.

§ 8. Generelle dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9. Skjøtsel

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldlovens § 47.

§ 10. Forvaltningsplan

Det kan utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11. Forvaltningsmyndighet

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12. Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft straks

Kart over Rupefjell og Selslinatten naturreservat følger oversendelsesbrevet i eget vedlegg.